

PROGRAMMING FÖR UX-PRODUKTION 03

CSS - Grunder

Förra gången – Med Marcus

- Github
- CSS

Idag

- Mer CSS
 - Repetition
 - Mer CSS
 - Layout
- Formulär
- Uppgifter
 - Profil-sidan
 - Enskild uppgift
 - Ny uppgift: Menyn
 - Gruppuppgift

Webbplatsens tre delar

Innehåll

Design

Funktion

CSS

Cascading Style Sheet

Först och främst...

- Webbläsaren har en inbyggd definition för hur allt ska se ut, om man inte använder CSS: User Agent Styles

Webbläsarens inbyggda CSS

Style

Hur saker ser ut

- Typografi
- Färger
- Bakgrunder
- Layout
- Positionering
- Animationer
- Hover-effekter och annat kul

CSS

- CSS används för att ge utseende och egenskaper till HTML-elementet
- Alla HTML-element kan påverkas, t ex färg storlek och placering
- Exempel på CSS: `p { font-size: 20px; font-family: Georgia; }`
- Det går också att ange egenskaper till ett eller flera element.
 - I HTML anger du det med attributet class. Exempel: `<div class="rubrik">`
 - I CSS anges detta med en punkt framför namnet. Exempel: `.rubrik {font-size: 15px; }`
- Det går att styla specifika element-id:
 - I html anger du attributet id
 - I css skriver du en # framför id-namnet.
- CSS läggs till HTML-dokumentet Sådär:
 - `<link rel="stylesheet" href="style.css">`
- <https://www.w3schools.com/css/>

CSS

◦ width	Bredd [auto, px, %]
◦ background-color	Bakgrundsfärg [färgnamn hexadecimalt värde]
◦ height	Höjd [auto px % vh (viewport height)]
◦ float	Justering i sidled. [none left right initial inherit]
◦ text-align	Textplacering [left right center justify initial inherit]
◦ padding	Avstånd innehållet - kanten på elementet [<i>length</i> % initial inherit]
◦ font-family	Bestämmer typsnittet.
◦ margin	Marginal mellan element
◦ border	Kanten runt elementet
◦ display	Hur elementet beter sig på sidan [inline block....]
◦ color	Färg på innehållet [färgnamn hexadecimalt värde]
◦ text-decoration	Anger textdekoration, t ex understrykning. [none...]

CSS Syntax

```
selector {  
    property-1: value;  
    property-2: value;  
    property-3: value;  
}
```

CSS Syntax

```
h1 {  
    font-family: 'Arial';  
    font-size: 18px;  
    color: hotpink;  
}
```

Selektorer

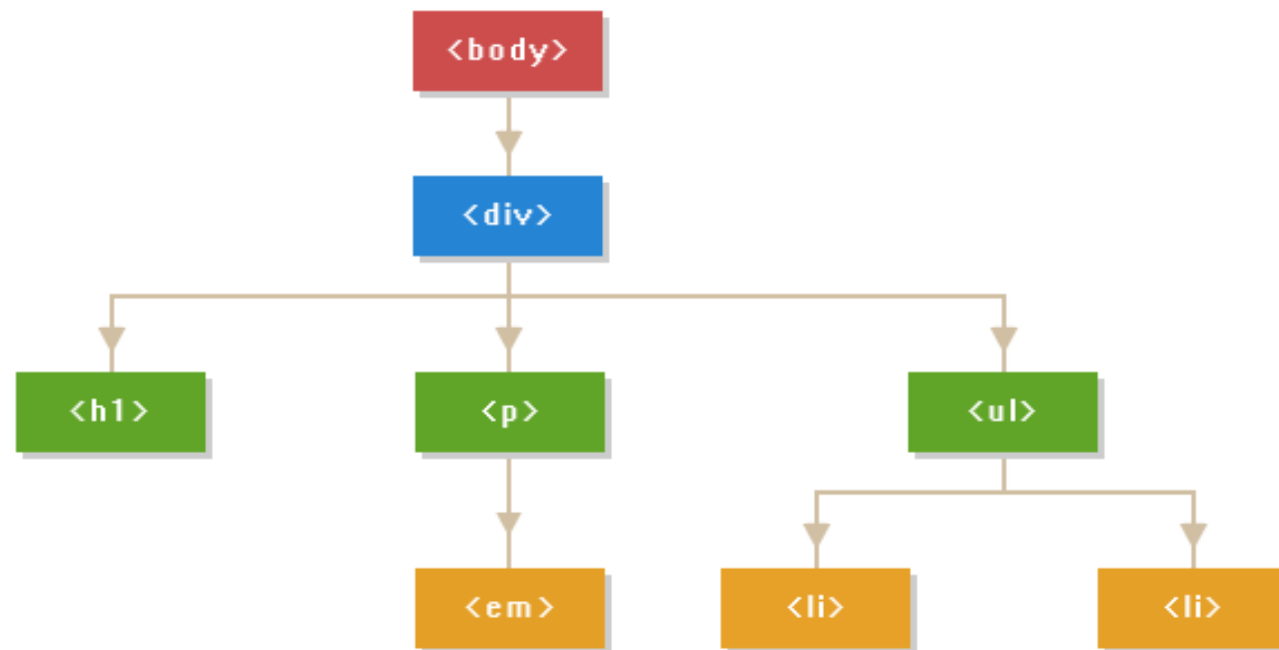
Att välja den man vill styla!

- Är väldigt anpassningsbara
- Bra att känna till olika sätt att välja
- Så enkelt som möjligt använd **class**!
- ... krångla inte till i onödan

CSS Selectors

Fungerar som en *markering* i DOM-trädet.

Egenskaperna ska gälla den markeringen.

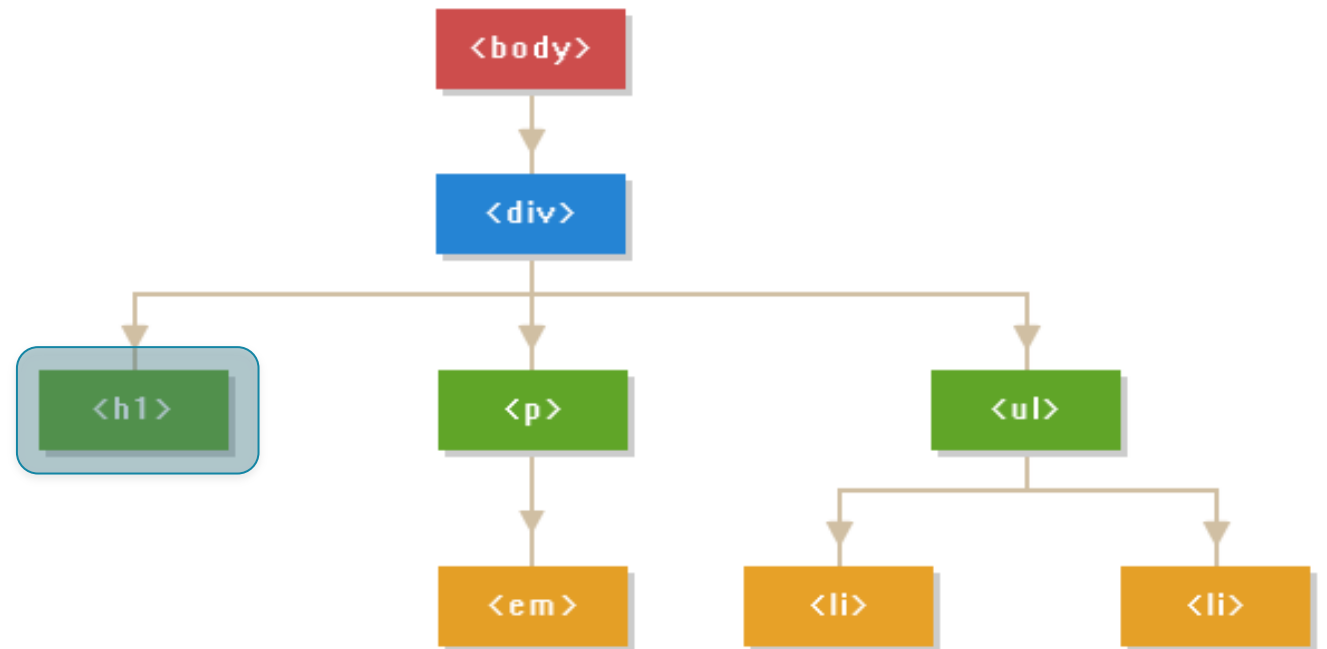


```
h1 {  
  font-family: 'Arial';  
  font-size: 1.2rem;  
  color: hotpink;  
}
```

CSS Selectors

Fungerar som en markering i DOM-trädet.

Egenskaperna ska gälla den markeringen.


```
p {
```

```
font-family: 'Roboto';
```

```
color: #000;
```

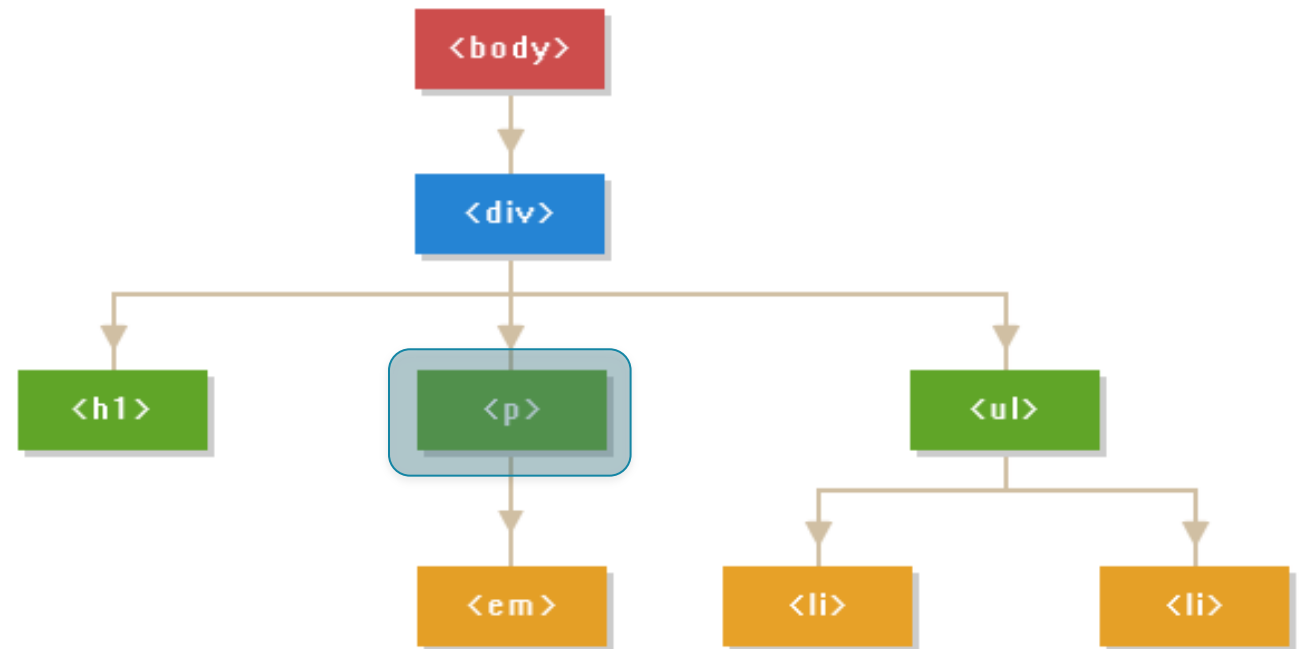
```
line-height: 1.6;
```

```
}
```

CSS Selectors

Fungerar som en markering i DOM-trädet.

Egenskaperna ska gälla den markeringen.

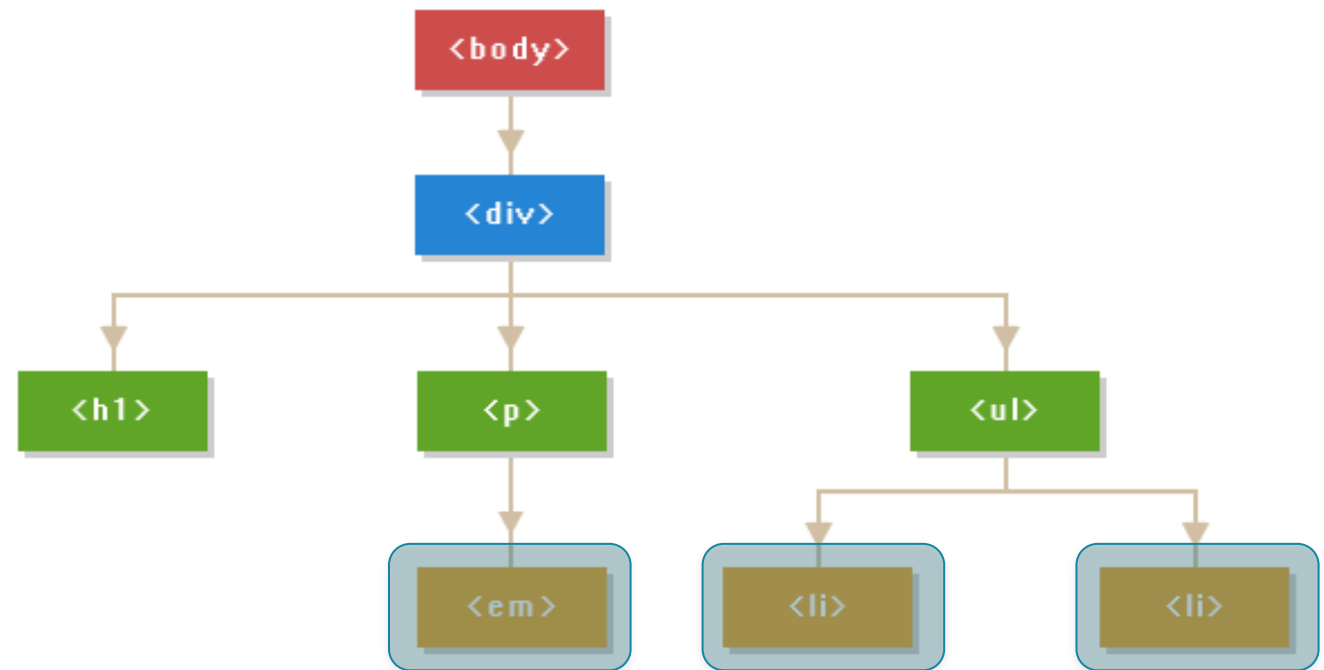


```
em, li {  
  font-family: 'Roboto';  
  font-style: italic;  
  color: rgb(100,100,100);  
}
```

CSS Selectors

Fungerar som en markering i DOM-trädet.

Egenskaperna ska gälla den markeringen.

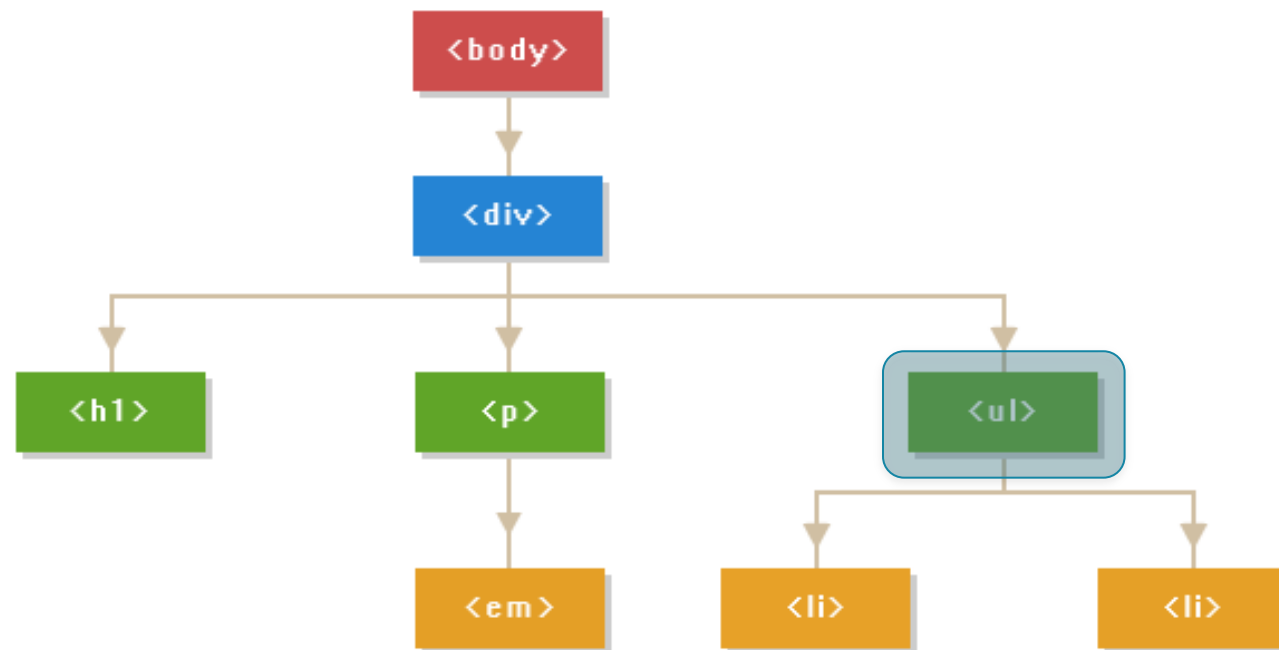


```
ul {  
  font-family: 'Roboto';  
  font-style: italic;  
  color: rgb(100,100,100);  
}
```

CSS Selectors

Fungerar som en markering i DOM-trädet.

Egenskaperna ska gälla den markeringen.

CSS Properties

- Över 700 stycken (ca 70st vanliga)
- Styr saker som färger, layout, etc.
- Olika egenskaper har olika tillåtna värden
- Värden kan ha olika enheter
- De flesta egenskaper *cascade*:ar

```
/* stylesheet.css */  
  
input {  
  display: none;  
}  
  
label,  
  
ul {  
  border: 1px solid #cecf5;  
  border-radius: 6px;  
}  
  
label {  
  color: #0087cc;  
  cursor: pointer;  
  display: inline-block;  
  font-size: 18px;  
  padding: 5px 9px;  
  transition: all .15s ease;  
}  
  
label:hover {  
  color: #ff7b29;  
}
```

CSS-dokumentet

Alla regler samlas i ett dokument som bildar en webbsidas *stilmall*.

Dokumenten länkas ihop i <head>

```
<!-- page.html -->
```

```
<head>
```

```
  <link rel="stylesheet" href="stylesheet.css">
```

```
</head>
```

Klasser

För att enklare kategorisera och strukturera olika element används klasser

```
<h1 class="large">Headline</h1>
```

```
<h1 class="small">Headline</h1>
```

```
.large{
```

```
    font-size: 30px;
```

```
}
```

```
.small{
```

```
    font-size: 24px;
```

```
}
```

Flera Klasser

Element kan ha ett godtyckligt antal klasser.

Det innebär att olika regler kan påverka samma element.

```
<button class="round small-btn">Add</button>
```

```
.round{  
    border-radius: 100px;  
}
```

```
.small-btn {  
    width: 80px;  
    height: 30px;  
}
```

ID

Unikt identifiera ett element.
Ett id måste vara unikt över hela dokumentet.

```
<button id="login-btn">Login</button>
```

```
#login-btn{  
    font-size: 30px;  
}
```

Skillnad class och id

- ***id*** - är unikt och kan endast användas en gång
- ***class*** - ingen begränsning
- Använd **class** i så stor utsträckning som möjligt - enklast!
- Bra att känna till **id**, men använd endast om absolut nödvändigt!

Universalselektorn

väljer alla element på sidan - använd sparsamt!

```
* {  
    box-sizing: border-box;  
}
```

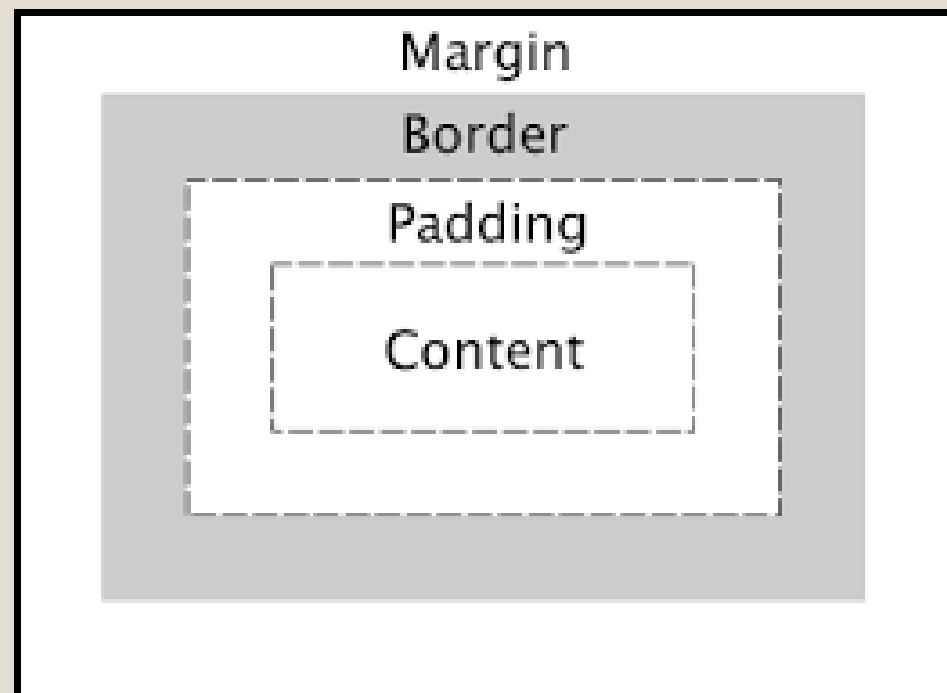
Pseudoclass

ger ett tillstånd till en selektor

```
p:hover {  
    color: hotpink;  
}
```

hover - när muspekaren är över elementet

Box-modellen

Vad styr boxens storlek?

1. *Innehållet* i elementet
2. *width* och *height* properties i CSS
3. Eventuella *layoutregler*
4. *margin, border, padding*

Enheter

- ***px*** - pixlar, absolut enhet.
Används till allt möjligt
- ***rem*** - relativt till font-size i <body>
Används till allt som har med *text* att göra
- **%** - percentage, relativ till elementets förälder
Används främst för *width* och *height* men inte bara
- ***vw, vh*** - view width och view height, utgår ifrån viewportens mått
Används främst för layout

Konventioner?

- Tydliga namn på klasser
- Regler för liknande komponenter ska ligga nära varandra i dokumentet
- Så lite HTML som möjligt
- En wrapper runt allt innehåll

Kod-exempel - CSS

- Kod: coolpage.html och style.css

Frågor CSS?